

de Rechtspraak

'Betekenisvol
leren kan
alleen in de
rechtspraak'

- ▶ 'Minister
gaat te ver'
- ▶ Tijd meten is
weten
- ▶ Interview:
Joseph Kessels

10e jaargang, nummer 5, augustus 2008
Novum is een maandelijks nieuwsbulletin voor de Rechtspraak

NOVUM

Leercultuur in de sector strafrecht

Veilig leren in de raadkamer

Overzicht van de strafrechtersdag in de Herik Rail Rijnhuizenloods te Amersfoort. (Foto: Marco Hofsté Fotografie)

ma's van het vak met elkaar te verkennen en stappen te zetten die je sterker maken."

Heeft de rechtspraak die cultuur dan niet?

"Ik weet niet of de rechtspraak die heeft. De vraag was: wat is er nodig om competentieprofielen te implementeren, hoe pakken we dat aan? Dan zeg ik: het dagelijkse werk is heel bepalend voor zo'n actie. Een rechter is iemand die hoog op een voetstuk staat. Het beroep leent zich van de buitenkant niet zo voor collegiale toetsing, intervisie, mentoring, coaching en collegiaal overleg. Maar ook in dit vak heb je veel vragen en onzekerheden, vooral als je net begint. Een meer ervaren rechter zou bijvoorbeeld een jonge collega kunnen adopteren, als een soort meester-gezelrelatie. Dat kan voor beiden leerzaam zijn."

Sommigen zullen vreezen dat de onafhankelijkheid in het geding komt.

"Ik begrijp dat, maar de noodzaak van onafhankelijkheid kan ook de druk opwerpen van: je staat er alleen voor. Uit het oogpunt van leren is dat een onaantrekkelijke gedachte. Toen ik pas benoemd was als

hoogleraar die van het verst komt als eerste zijn mening geeft. Ik kwam uit Leiden, dus ik moest beginnen. Ik was nog nerveuzer dan de promovendus zelf! Later hoorde ik dat een vergelijkbare situatie ook bestaat in de raadkamer. Daar mag de jongste als eerste spreken."

Wat kunnen we hieruit leren?

"Er zijn goede redenen voor deze manier van handelen: jij als jongste bent onbetwongen; je kunt vrij van de anderen je mening geven. Maar je wilt in zo'n situatie toch op safe spelen, niet afgaan voor de 'oude rot in het vak'. Als dát kenmerkend is voor het leerklimaat, houdt de collegialiteit op. Toen ik mijn ervaring vertelde, was er een grote mate van herkenning. Ik heb veel reacties gehad op mijn presentatie, vooral van jongere rechters: zij deelden mijn observaties."

Nog een tweede en laatste voorbeeld?

"In het programma van de strafrechtersdag las ik dat de bijeenkomst meetelt bij de jaarlijks verplichte cursussen. Dat geeft ook iets aan over een leercultuur. Een dergelijke administratieve maatregel heeft niets te maken met het bevorderen van de professio-

